

Bruksela, dnia 8.3.2018r.
SWD(2018) 59 final

DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI

STRESZCZENIE OCENY SKUTKÓW

Towarzyszący dokumentowi:

**WNIOSEK
DOTYCZĄCY ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**

**ustanawiającego plan wieloletni dotyczący połowów eksploatujących stada denne
w zachodniej części Morza Śródziemnego**

{COM(2018) 115 final} - {SWD(2018) 60 final}

Streszczenie oceny skutków

Ocena skutków dotycząca wniosku w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego plan wieloletni dotyczący połowów eksploatujących stada denne w zachodniej części Morza Śródziemnego

A. Zasadność działań

Dlaczego należy podjąć działania? Na czym polega problem?

Z kwestią połowów eksploatujących stada denne w zachodniej części Morza Śródziemnego wiążą dwa główne problemy. Są nimi: **wysokie poziomy przełowienia** oraz **nieskuteczne ramy regulacyjne**. Jako główną przyczynę przełowienia wskazano nadmierne wykorzystywanie zdolności połowowej (tj. dużą liczbę statków i duże nakłady połowowe). Jednocześnie obecne ramy regulacyjne są nieskuteczne we względu na swój ograniczony zakres stosowania, powolne i nieodpowiednie wdrażanie oraz brak zaangażowania zainteresowanych stron. Te dwa problemy przyczyniły się – bezpośrednio lub pośrednio – do niepokojącego stanu stad dennych (tj. ponad 80 % ocenionych stad jest przełowionych, a biomasa niektórych z nich jest bardzo niska, co wskazuje na wysokie prawdopodobieństwo załamania), a także spowodowały konsekwencje społeczno-gospodarcze dla rybaków i sektora rybołówstwa oraz wywarły wpływ na środowisko morskie.

Problemy opisane powyżej dotyczą głównie rybaków połowiących stada denne w zachodniej części Morza Śródziemnego, tzn. flot unijnych z Hiszpanii, Francji i Włoch. Dane przekazane na potrzeby unijnych ram gromadzenia danych dotyczących rybołówstwa wskazują, że niniejsza inicjatywa może mieć wpływ na około 13 000 statków.

Jaki jest cel inicjatywy?

Cele ogólne są następujące: osiągnięcie celów WPRyb (art. 2) w zakresie połowów dennych w zachodniej części Morza Śródziemnego, a mianowicie w odniesieniu do zapewnienia, aby działalność połowowa była zrównoważona środowiskowo w perspektywie długoterminowej oraz zarządzana w sposób, który umożliwi osiągnięcie korzyści ekonomicznych, społecznych i w dziedzinie zatrudnienia, oraz poprawa regulacyjnych ram zarządzania tymi połowami.

Cele szczegółowe są następujące: (i) osiągnięcie i utrzymanie śmiertelności połowowej na poziomie maksymalnego podtrzymywalnego połowu w przypadku wszystkich stad dennych do 2020 r.; (ii) zwiększenie selektywności włoków dennych, szczególnie wykluczenie osobników młodocianych; (iii) zapewnienie zrównoważonego sektora rybołówstwa oraz (iv) ustanowienie skutecznych ram zarządzania, które są uproszczone, stabilniejsze i nakładają większą odpowiedzialność na zainteresowane strony.

Na czym polega wartość dodana podjęcia działań na poziomie UE?

Stada ryb dennych i statki rybackie przemieszczają się w sposób transgraniczny, działania podjęte wyłącznie na szczeblu państw członkowskich nie byłyby zatem najprawdopodobniej skuteczne do osiągnięcia zamierzonych celów. Aby środki były skuteczne, powinny być skoordynowane i mieć zastosowanie do całego obszaru, na którym występują stada, oraz do wszystkich flot, których to dotyczy; stąd potrzeba podjęcia działania na poziomie europejskim.

B. Rozwiązania

Jakie warianty legislacyjne i nielegislacyjne rozważono? Czy wskazano preferowany wariant? Jak uzasadniono ten wybór lub jego brak?

Rozważono trzy warianty strategiczne: **wariant 1** „Brak zmiany w polityce” – pierwszym wariantem jest utrzymanie *status quo*, czyli brak zmiany w polityce (tj. obecne ramy regulacyjne byłyby nadal stosowane). Wykorzystywany jest jako punkt odniesienia, z którym porównywane będą pozostałe warianty; **wariant 2** „Zmiana obecnych ram zarządzania” – zgodnie z tym wariantem stosowane obecnie narzędzia zarządzania, a mianowicie krajowe plany zarządzania, zostałyby poddane przeglądowi, aby uwzględnić cele WPRyb. Głównymi aspektami uwzględnionymi w przeglądzie byłyby: zmiany obecnego zakresu stosowania (w odniesieniu do stad ryb, połowów i objętego obszaru); nowe cele ochronne takie jak maksymalny podtrzymywalny połów; wymierne cele i ramy czasowe; oraz nowe zabezpieczenia; oraz **wariant 3** „Przyjęcie planu wieloletniego na poziomie UE” – celem tego wariantu byłoby zapewnienie, aby kwestię unijnych flot rybackich połowiących stada denne w zachodniej części Morza Śródziemnego regulowały jedno, zintegrowane

ramy regulacyjne na poziomie UE.

Preferowanym wariantem jest **wariant 3: plan wieloletni na poziomie UE**, ponieważ pozwala on uzyskać najlepsze wyniki w zakresie osiągnięcia wszystkich celów środowiskowych i społeczno-ekonomicznych. W porównaniu z wariantami 1 i 2 jest on również spójniejszy ze zreformowaną WPRyB, prostszy (jedne ramy regulacyjne), stabilniejszy (dotyczy długoterminowej perspektywy) i bardziej przejrzysty (za pomocą rozporządzenia Rady trzy zaangażowane państwa członkowskie wspólnie doprowadziłyby śmiertelność połowową do zrównoważonych poziomów).

Jak kształtuje się poparcie dla poszczególnych wariantów?

Wszystkie zainteresowane strony, z którymi przeprowadzono konsultacje, zgodziły się co do tego, że obecne ramy zarządzania (wariant 1 lub punkt odniesienia) nie byłyby wystarczające, aby osiągnąć cele WPRyB. W wyniku konsultacji stwierdzono również, że większość zainteresowanych stron nie zgadza się na zastosowanie rozwiązania alternatywnego polegającego na zmianie obecnych ram zarządzania (wariant 2), ponieważ opisane wcześniej problemy występowałyby nadal. Z drugiej strony znaczna większość zainteresowanych stron (tj. Regionalny Komitet Doradczy ds. Morza Śródziemnego, administracje publiczne, organizacje pozarządowe i społeczność naukowa) uznaje unijny plan wieloletni (wariant 3) za najlepsze możliwe rozwiązanie długoterminowe. Ich zdaniem wybór tego podejścia jest uzasadniony wielogatunkowym charakterem połowów, faktem, że zaangażowane są różne państwa członkowskie, oraz interakcjami między różnymi narzędziami połowowymi i rodzajami połowów.

C. Skutki wdrożenia preferowanego wariantu

Jakie korzyści przyniesie wdrożenie preferowanego wariantu lub – jeśli go nie wskazano – głównych wariantów?

Ze **środowiskowego punktu widzenia** modelowanie sugeruje, że do 2025 r. około 70 % ocenionych stad zostałyby odbudowanych do poziomów biomasy stada tarłowego przekraczających zapobiegawczy punkt referencyjny B_{PA} . Prawdopodobieństwo osiągnięcia celów w zakresie śmiertelności połowowej w przypadku wszystkich stad nadal jednak pozostałoby niskie, na poziomie około 36 %. Z symulacji wynika, że przy stosowaniu planu wieloletniego żaden wskaźnik nie zostanie w pełni osiągnięty. Niemniej jednak wariant ten daje znacznie lepsze wyniki niż punkt odniesienia, a także niż wariant 2 w relacji do zmiany F_{MSY} . Ze **społeczno-gospodarczego punktu widzenia** można stwierdzić, że wyłącznie jeden segment floty byłby zagrożony ryzykiem finansowym do 2025 r. (osiem segmentów floty poniżej punktu odniesienia). Segment floty, którego dotyczyłoby zagrożenie (tj. hiszpańskie statki poławiające przy użyciu niewyspecyfikowanych narzędzi skrzelowych o całkowitej długości 12–18 m), liczy 52 statki.

W porównaniu ze zmienionymi ramami plan wieloletni byłby również prostszy (jedne ramy regulacyjne), stabilniejszy (dotyczy perspektywy długoterminowej) i bardziej przejrzysty (ponieważ w drodze rozporządzenia Rady trzy państwa członkowskie, których dotyczy ta kwestia, wspólnie dostosowałyby śmiertelność połowową do zrównoważonych poziomów).

Jakie są koszty wdrożenia preferowanego wariantu lub – jeśli go nie wskazano – głównych wariantów?

Plan wieloletni spowodowałby wzrost kosztów związanych z zatrudnieniem przejściowym i rentownością, które wynikałyby ze znacznych ograniczeń nakładów połowowych koniecznych do osiągnięcia celów w zakresie śmiertelności połowowej. Do 2022 r. wariant ten spowodowałby narażenie ośmiu segmentów floty na ryzyko finansowe (trzy segmenty floty więcej niż punkt odniesienia). Segmentami tymi są francuskie, hiszpańskie i włoskie trawlerzy poławiające przy użyciu włoków dennych o długości całkowitej 18–40 m i niektóre hiszpańskie pasywne narzędzia połowowe (np. taklowce o długości 6–12 m). Wspomniane osiem segmentów floty obejmuje 1 415 statków, 6 193 rybaków pracujących w wymiarze ekwiwalentu pełnego czasu pracy i 3 100 miejsc pracy w obszarze zagrożonych działań pomocniczych. Oczekuje się jednak, że przy zastosowaniu planu wieloletniego do 2025 r. wyniki społeczno-gospodarcze będą lepsze wśród wszystkich flot, a 25 z 26 flot osiągnie zyski.

Jakie będą skutki dla przedsiębiorstw, MŚP i mikroprzedsiębiorstw?

Oczekuje się, że wszystkie skutki opisane powyżej będą szczególnie istotne dla MŚP, ponieważ znaczna większość przedsiębiorstw rybackich zaangażowanych w eksploatację stad dennych w zachodniej części Morza Śródziemnego to mikroprzedsiębiorstwa (średnio 89 % francuskich, włoskich i hiszpańskich przedsiębiorstw w sektorze rybołówstwa posiada wyłącznie jeden statek). Nie ma zatem podstaw do wykluczenia ich z zakresu

stosowania inicjatywy, ponieważ w przeciwnym razie byłaby ona bezcelowa. W związku z tym plan wieloletni najprawdopodobniej miałby zastosowanie w różnym stopniu do wszystkich przedsięwzięć, w tym MŚP, w zależności od tego, jak państwa członkowskie zdecydują się zastosować konieczne ograniczenia w zakresie różnych segmentów floty.

Czy przewiduje się znaczące skutki dla budżetów i administracji krajowych?

Jeżeli chodzi o państwa członkowskie, wprowadzenie planu wieloletniego i nowego systemu zarządzania połowami może doprowadzić do powstania pewnych dodatkowych kosztów administracyjnych, istnieje jednak możliwość pokrycia tych kosztów w ramach wsparcia z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (art. 36 rozporządzenia w sprawie EFMR). Oczekuje się, że po okresie przejściowym koszty administracyjne (równe utrzymaniu ustanowionych ram regulacyjnych) spadną i będą w większym stopniu odpowiadały korzyściom płynącym z osiągnięcia ustalonych celów.

Czy wystąpią inne znaczące skutki?

Nie.

D. Działania następne

Kiedy nastąpi przegląd przyjętej polityki?

Komitet Naukowo-Techniczny i Ekonomiczny ds. Rybołówstwa (STECF) dokonałby oceny planu oraz jego skutków pięć lat po jego wejściu w życie. Następnie Komisja złożyłaby sprawozdanie na temat wyników Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.